

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

226. An si Sacerdos loco verborum consecrationis, Hoc est Corpus meum, dicat, Hic est Corpus meum, validè consecraret? Et de aliis multis mutationibus verborum consecrationis agitur. Ex p. 5. tr. 14. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

tamen est falsum. Ceterum hoc non credo verum; nam falsum est pronomen *hoc* demonstrare substantiam panis, sed demonstrat hocens, quod est corpus Christi in ultimo instanti prolationis verborum, atque adeo idem est sensus, dicendo, *Hoc est corpus meum*, & *meum corpus est hoc*. Ita Pitigianus, qui pro hac sententia citat se ipsum *infra in art. 9.*

3. Verum circa presentem questionem Gama-chæus insignis Theologus in clera Sorbonæ Parisiensis in 3. part. D. Thom. quest. 78. cap. 2. *verbi iam quod spectat*, sic philosophatur. Quod attinet ad transpositionem verborum, censemus valere adhuc consecrationem, si Sacerdos diceret, *Hoc corpus meum est*, dummodo poneret virgulam statim post pronomen *hoc*, & simul coniungeret tres alias voces, quia esset tunc idem sensus, ac si nihil transponeret, & pronomen *hoc* retineret vagam & indeterminatam significationem, ut posset utrumque conuersionis terminum demonstrare, à quo, & ad quem; non enim pronomen tunc sumeretur possessiue, sed propriè substantialiter, quatenus denotaret veritatem Dominici corporis. Idem iudicium si diceres, *est hoc corpus meum*, modò non diceres interrogatiue, sed absolute enunctiue nec pronomen adiectiue sumeretur, ut quadretur cum substantiuo *corpus*, sed substantiue absolute per se ad denotandam presentiam corporis Christi. E diametro verò inualida esset forma, dicendo, *meum est hoc corpus*, propter oppositas rationes, quia pronomen demonstratiuum cum sumeretur adiectiue, non substantiue, sumeretur etiam possessiue, & ad denotandam possessionem, vel dominium, ac si simpliciter diceretur, *Hic panis ad me pertinet*. *Hic panis est meus*. non autem demonstraret realem presentiam corporis Dominici, & certè in ista loquendi formula pronomen demonstratiuum indicaret præcisè solum panem, non ipsum Christi corpus, indicaret solum terminum à quo, non terminum ad quem, ut omnes facile vident, sicque non exprimeret conuersionis substantialis mysterium, sicut hinc necesse est. Huc vique doctus Gama-chæus.

4. Notandum est etiam hinc obiter contra Fagundez *pr. 3. lib. 2. cap. 6. num. 17.* & Ludouicum de San Iuan de *Sacram. Eucharist. quest. 2. art. 2. diffis. 2.* non esse peccatum mortale delerere ex forma consecrationis particulam, *enim*, dummodo non efficiatur ex contemptu. Vide me ipsum in 1. part. tract. 3. *Miscell. resol. 14.* cum Granado & Præposito *vbi supra*, quia hæc particula non est essentialis, & deseruit tantum ad connexionem verborum; secus autem si omitteretur aliqua ex particulis essentialibus, in quo casu notat Hurtadus de *Sacram. disput. 3. de Eucharist. diffis. 7.* non solum adesse peccatum mortale contra præceptum Ecclesiæ in materia Religionis, sed etiam contra præceptum naturale in eadem materia Religionis, quia facit irritam formam consecrationis. Immodè credit tunc esse duplex peccatum mortale contra virtutem Religionis, alterum commissionis contra præceptum naturale, quod æquivalenter est negatiuum, quia omissione particulæ essentialis fit postiuua irreuerentia Sacramento Eucharistiæ, quia ea omissione irritatur alterum omissionis contra præceptum Ecclesiæ, quod formaliter, & æquivalenter est affirmatiuum, quia contra ipsum omittitur res præcepta, non attenta postiuua aliqua irreuerentia in Sacramento.

* * *

RESOL. CCXXVI.

An si Sacerdos loco verborum consecrationis Hoc est corpus meum, diceret, Hæc est enim caro mea, conficeret Sacramentum? Ex part. 5. tr. 14. & Miscell. Resol. 76.

§. 1. **D**ubium est curiosum, & ad illud negatiue respondet Mercerus de *Sacram. quest. 78. art. 2.* Pitigianus in 4. sent. tom. 1. *dist. 8. quest. 2. art. 1.* §. si autem variatio. Palatius in 4. sent. *dist. 8. dist. 3.* Coninck de *Sacram. quest. 78. art. 2. dub. 3. num. 38.* & Præpositus in 3. part. D. Thom. *quest. 78. art. 2. dub. 2. num. 21.* quia vox *caro* ex sua significatione, & vi communi non æquualet voci, *corpus*, cum corpus dicat aliquid constans carne, ossibus, nervis, &c. quod confirmatur. nam in hoc Sacramento ex vi verborum non ponitur sola caro, sed etiam iam relata. ergo vox *caro* non adæquat significationem vocis *corpus*, & eius, in quod panis conuertitur, & proinde non potest loco vocis *corpus* valide substitui. Vnde in hac opinione inclinatur Suarez in 3. part. tom. 3. *disp. 59. sect. 2.*

2. At his non obstantibus non desunt præstantissimi Theologi affirmatiuam sententiam docentes, ut Estius in 4. sent. *dist. 8. §. 11. verb. tenet. Item de la Cruz in Direct. p. 2. de Euchar. quest. 2. dub. 1. concl. 1.* Henriquez *lib. 8. cap. 16. num. 2. in gloss. in 0. Xicobus Granado in 3. part. de Sacramento, controu. 6. tract. 8. disput. 5. num. 5.* quia Ioannis 6. dum Dominus promitteret institutionem Eucharistiæ, non breuè vitur nomine *carnis*. *Caro mea verè est cibus*. *Qui manducat meam carnem*, &c. Vnde sanctus Cyprianus, seu Auctor serm. in *Cena Domini*, ait Christum consecrassè, dicendo, *Hæc est caro mea*. Deinde vituallima phrasia est nomine *carnis* intelligere corpus humanum, immò & ipsum hominem. *Omnia conuerterat viam suam*. *Videbit omnis caro salutari Dei*. *Verbum caro factum est*. In hymno etiam canit Ecclesia, *Verbum caro panem verum*, *Verbo carnem efficit*. & frequenter inuenitur apud Patres Christiani Dominum dedisse nobis in hoc Sacramento carnem, & sanguinem. ergo qui nomine *carnis* veterat, nihil substantiale mutaret, ac proinde conficeret Sacramentum. Negandum est igitur auctoribus contrarie sententiæ, quòd caro non significet idem, quòd corpus, quia caro etiam includit ossa, & partes heterogeneas. nam, ut dictum est, & corpus dicitur caro & homo caro, & caro distinguitur etiam contra sanguinem seorsim consecratum, sicut distinguitur corpus. Et ita hanc posteriorem sententiam præter Doctores citatos tenet etiam Fagundez *pr. 3. lib. 2. cap. 6. num. 19.* Vnde existimo utramque sententiam probabilem esse, sed mihi affirmatiua magis placet, in quam etiam inclinatur Valquez in 3. p. tom. 3. *disp. 159. cap. 4. num. 30. §. 31.*

RESOL. CCXXVII.

An si Sacerdos loco illorum verborum Hoc est corpus meum, dicat Hic est corpus meum, valde conficeret?
Et de aliis multis mutationibus verborum consecrationis agitur. Ex part. 5. tractat. 14. & Miscell. Resol. 77.

§. 1. **N**egatiue respondet Layman *lib. 5. tr. 4. cap. 3. n. 2.* vbi sic ait. Si aliqua verborum forma usurpetur